

ת"פ 17646/05/18 - מדינת ישראל נגד איציק עקנין- בעצמו

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 17646-05-18 מדינת ישראל נ' עקנין
בפני כבוד השופטת, סגנית הנשיאה אפרת פינק

בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד שירלי ברזילי ועו"ד קורל בר
המאשימה
נגד
איציק עקנין- בעצמו
ע"י ב"כ עו"ד דורון שטרן
הנאשם

הכרעת דין

אומר כבר בפתח הדברים כי החלטתי לזכות את הנאשם מהעבירה שיוחסה לו בשל קיום הסייג של זוטי דברים.

מבוא וטענות הצדדים

- נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של החזקת סמים לשימוש עצמי, לפי סעיף 7(א) ביחד עם 7(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג - 1973.
לפי כתב האישום, בצהרי יום 10.10.17, נתפס על מנוע מזגן במרפסת ביתו של הנאשם, שתיל של סם מסוג קנבוס במשקל 5.04 גרם נטו.
- בא כוח הנאשם טען כי עומדת לנאשם הגנת זוטי דברים ומכאן שיש לזכותו. לחלופין טען, כי לאור מכלול הנסיבות יש לסיים ההליך ללא הרשעה, לצד התחייבות בלבד.
- לטענת בא כוח הנאשם, המקרה דן עומד בכל התנאים שנקבעו בפסיקה להגנת זוטי דברים: בנסיבות המקרה, אין אינטרס ציבורי בהמשך ההליך הפלילי. המדובר בעבירה של החזקת שתיל קנבוס במשקל של 5 גרם בלבד. למעשה מדובר בנבט בלבד שאינו מספיק להפקת סם. הנאשם גידל את השתיל באדנית ואין מדובר בגידול מקצועי. הנאשם החזיק בשתיל לצריכתו העצמית. יתר על כן, לנאשם יש רישיון לצריכת קנבוס רפואי במשקל 50 גרם, הנאשם סובל מנכות בשיעור של 85%, והוא מקבל קצבת ביטוח הלאומי. לנאשם גם אין עבר רלוונטי בעבירות סמים. יתר על כן, לאור הצעת החוק התלויה ועומדת, עבירות מעין אלו עתידות להפוך לעבירות קנס, ולא יוגשו עוד כתבי אישום בנסיבות דומות.
- באת כוח התביעה טענה, לעומת זאת, כי לנאשם אמנם יוחסה עבירה של החזקת סמים לצריכה עצמית

בלבד, אולם בהחלטה על המשך ההליך הפלילי יש לבחון את מכלול הנסיבות. הנאשם מצא זרע קנבוס והחליט לגדלו, למרות שיש לו רישיון לקנבוס רפואי. מכאן, שניתן היה לייחס לנאשם עבירה של גידול סמים, אולם התביעה החליטה להקל עמו ולייחס לו צריכה עצמית בלבד. יתר על כן, הנאשם אינו מבין את הפסול שבמעשיו, וזו לא הסתבכותו הראשונה עם רשויות אכיפת החוק. לטענתה, המדיניות החדשה של השר לביטחון פנים והצעת החוק, אינם רלוונטיים לגידול סמים, למרות שהנאשם הואשם בהחזקת סמים לצריכה עצמית בלבד.

דין והכרעה

4. לפי סעיף 34 לחוק העונשין, שעננינו "זוטי דברים":

"לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה, אם, לאור טיבו של המעשה, נסיבותיו, תוצאותיו והאינטרס הציבורי, המעשה הוא קל ערך"

5. בבסיס סייג זוטי דברים עומד הרעיון של נטילת הפלילות ממעשה פעוט ערך בשל היעדר ענין ציבורי בהעמדה לדין. בנסיבות של קיום הסייג העבירה אמנם נעברה אולם הנזק הכרוך בה לענין הציבורי הוא כה פעוט עד שפלילות המעשה נעלמת (ע"פ 7829/03 **מדינת ישראל נ' אריאל הנדסת חשמל רמזורים ובקרה בע"מ**, פ"ד ס(2) 120, 143 (2005) (להלן- "**בעניין רמזורים**"); ע"פ (חי') 25887-08-17 **ליבני נ' מדינת ישראל** (4.1.18); יורם רבין ויניב ואקי **דיני עונשין**, כרך ב', 953 (מהדורה שלישית, תשע"א)).

6. בהחלת הסייג של זוטי דברים ינהג בית המשפט בזהירות. בית המשפט יבחן אם מעשה העבירה הצמיח מידה מינימלית של סכנה לציבור, ואם התשובה על כך היא שלילית המגמה היא שלא להכתיים את מבצע העבירה בפלילות המעשה (**ענין רמזורים**, לעיל; ע"פ (מרכז) 39031-05-12 **חננאל נ' מדינת ישראל** (24.12.12); ע"פ (מרכז) 27179-04-11 **לוי נ' מדינת ישראל** (27.9.11)).

7. לפי סעיף 34 הנזכר, הסייג של זוטי דברים מותנה בקיומם של התנאים המצטברים המפורטים בו, משמע, טיבו של המעשה, נסיבותיו, תוצאותיו והאינטרס הציבורי מלמדים כי המעשה קל ערך.

8. מכאן כי יש להחיל בזהירות את התנאים שנקבעו על נסיבות העניין ולבחון אם במקרה הנדון, טיבו של המעשה, נסיבותיו, תוצאותיו והאינטרס הציבורי מלמדים כי המעשה קל ערך ויש לשלול את פלילות המעשה.

9. העובדות הרלוונטיות אינן שנויות במחלוקת. הנאשם ביצע עבירה של אחזקת סם מסוכן מסוג קנבוס לצריכה עצמית. הסם היה במצב של נבט במשקל 5.04 גרם נטו. סם מסוג קנבוס הוא סם קל. הנאשם גידל את הנבט באדנית ללא כל תחכום. לנאשם רישיון לצריכת קנבוס במשקל 50 גרם, והוא מוכר כנכה בשיעור של 85% על ידי הביטוח הלאומי. מכאן, כי לא היה במשקל הסם שגידל כדי לחרוג מכמות הסם שהוא צורך ברישיון, ולמעשה, מותר לנאשם לצרוך סמים בכמות גדולה בהרבה.

10. המחלוקת העיקרית בין הצדדים עניינה בשאלת האינטרס הציבורי והגדרת המעשה כקל ערך. משמע, האם ניתן להגדיר החזקת סם מסוג קנבוס במשקל 5 גרם, בדרך של גידול, על ידי נאשם שיש לו רישיון

להחזקת קנבוס, כמעשה קל ערך?

11. תפישת האינטרס הציבורי ביחס להחזקת סמים לצריכה עצמית עברה בשנים האחרונות שינויים, כפי שבאו לידי ביטוי גם על ידי גורמי האכיפה בשינוי מדיניות האכיפה. במסגרת מדיניות זו השתנתה תפיסת רמת הפלילות שבהחזקת סמים לצריכה עצמית (ראו, למשל: הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מספר 4.1105 (51.056) שכותרתה "מדיניות התביעה - סמים: אחזקה ושימוש לצריכה עצמית" (14.1.03); הצעת חוק הסמים המסוכנים (עבירת קנס מיוחדת- הוראת שעה), התשע"ח - 2018).
12. השינוי במדיניות האכיפה, אף כי אינו רלוונטי למקרה הנדון, יש בו כדי לבטא שינוי בנקודת האיזון הנדרשת גם בבחינת האינטרס הציבורי שבאכיפה בנסיבות המקרה הנדון, והכל בזהירות הנדרשת שבהחלת הסייג של זוטי דברים. אין משמעות הדבר, כי כל החזקת סמים לצריכה עצמית היא בגדר זוטי דברים, אלא שיש לבחון את נסיבותיו הייחודיות של המקרה בפריזמה של השינוי במדיניות האכיפה. שינוי זה מבטא את התפישה העדכנית בדבר האינטרס הציבורי שבאכיפה נגד משתמשים בסמים קלים לצריכה עצמית. אינטרס זה מושפע, מטבע הדברים, בשינוי שחל בתפישת הסכנות הנובעות מצריכת סמים קלים והשפעותיהם.
13. לאור כל האמור, ובבחינת נסיבותיו הייחודיות של המקרה, הגעתי לכלל מסקנה כי מתקיים במקרה הנדון הסייג של זוטי דברים. הסייג מבוסס על השילוב בין הכמות הקטנה של הסם במצב של נבט, העובדה כי לנאשם רישיון לצריכת סמים, והשינוי במדיניות האכיפה ובתפישת האינטרס הציבורי.
14. לאור האמור, מתקיים הסייג של זוטי דברים, והנאשם מזוכה מהעבירה שיוחסה לו.

ניתנה היום, ד' טבת תשע"ט, 12 דצמבר 2018, במעמד הצדדים.